

Skrivehandlinger

Afbild	Når man skal lave en grafisk fremstilling af data inden for naturvidenskaben , skal man huske at angive enheder og inddele eventuelle akser matematisk korrekt.
Afgræns	<p>Afgrænsning danner grænse eller lignende rundt om et område eller emne for at mindske det eller forhindre det i at blive større.</p> <p>Eksempel: Hvis man i SRP arbejder med emnet 'Borgerrettigheder i USA', kan man fx afgrænse sit emne, ved at begrænse den tidsperiode, man undersøger emnet indenfor. Her fx til 'Borgerrettigheder i USA i perioden 1958-65'.</p>
Afstem	Inden for faget kemi , anvendes afstem normalt i forbindelse med at et reaktionsskema skal afstemmes. Omfanget af en medfølgende tekst, som beskriver fremgangsmåden ved afstemningen, vil afhænge af reaktionstypen. Fx vil en afstemning af en redoxreaktion kræve mere dokumentation end de fleste andre reaktionstyper. Ved helt simple afstemninger kan en medfølgende tekst undlades.
Analyser	<p>At analysere betyder at bruge et fags metoder og teorier til at undersøge fagets genstandsfelt/område.</p> <p>I sprogfagene betyder det oftest analyse af tekster: at "skille dem ad" i deres bestanddele - fx kan man i en fiktionstekst se på komposition, fortælleteknik, sprog, personkarakteristik, tematik eller man kan i en sagprosa tekst se på argumentationens forskellige bestanddele (påstand, belæg, hjemmel, ordvalgsargumenter, appelformer etc.). Opløsningen i enkeltdele sker hele tiden med henblik på at forstå helheden bedre, dvs. blive klogere på delelementernes funktion og mening i tekstens struktur.</p> <p>Analysen tilpasses teksttypen/genren (og erkendelsesinteressen). Der kan således kræves <i>en litterær analyse, sagprosaanalyse, sproglig-retorisk analyse</i> eller <i>medieanalyse</i>.</p> <p>Angående samfundsvidenskab: Se "undersøg"</p> <p>I de naturvidenskabelige fag forstås en analyse som en grundig gennemgang og forklaring og evt. beregninger af data. Det kan være en figur eller en graf. På grafen skal man angive aksernes benævnelse og beskrive kurvens forløb. Afslut gerne med en konklusion, hvis det er muligt. En ren beskrivelse er ikke</p>

	tilstrækkelig.
Anfør	<p>Et kort præcist svar med brug af relevant fagligt begreb. Det forventes ikke, at svaret også omfatter en begrundelse.</p> <p>I de naturvidenskabelige fag anvendes ordet når en formel eller funktion der skal anvendes til at besvare opgaven skal angives eller citeres fra opgaveformuleringen.</p>
Angiv	<p>Et kort præcist svar, fx enkeltord eller talværdi.</p> <p>I matematik anvendes ordet ofte, når tal, formler eller funktioner, der skal anvendes i besvarelsen af opgaven, er ønsket.</p> <p>Eksempel: $S(t) = 2t$ "Angiv modellens parametre"</p> <p>Svar: $s(t)$ er stedet som funktion af tiden t er tiden</p>
Argumentere	<p>I samfundsvidenskab skal man kunne argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter, placere disse i en teoretisk sammenhæng og indgå i dialog. Man skal også kunne argumentere for eller imod andres synspunkter. Argumentationen skal være faglig, dvs. man skal anvende faglige begreber, faglig viden eller samfundsfaglige teorier fra undervisningen i sin argumentation. Argumentationen kan tage udgangspunkt i Toulmins opdeling i påstand, belæg og hjemmel.</p> <p>I naturvidenskab skal en påstand begrundes ud fra faglige argumenter. Faglige argumenter er naturvidenskabelig baggrundsviden eller anvendelse af kvalitative og/eller kvantitative undersøgelser.</p> <p>I modsætning til matematisk-logisk argumentation beskæftiger sprogfagene sig med <i>praktisk argumentation</i>. Her er det sjældent muligt at bevise om en påstand er sand eller falsk. Derimod gælder det om at overbevise en modtager om det, man mener, ved eller tror. Det gør man ved at komme med begrundelser og dokumentation for sine påstande.</p>

Begrund	Besvarelsen skal uddybes, så det tydeligt fremgår, hvilke faglige overvejelser, der ligger bag dit svar.
Benyt	<p>Vil typisk anvendes inden for naturvidenskab, når der i tilknytning til et spørgsmål er givet en formel/funktion, graf eller vedlagt et bilag.</p> <p>Det er vigtigt at lægge mærke til om, der i opgaveformuleringen står om et sådant bilag skal benyttes eller eventuelt kan benyttes. I første tilfælde er det en mangel ved besvarelsen, hvis bilaget ikke er benyttet.</p> <p>I samfundsfag er det primære formål med det skriftlige arbejde, at samfundsmæssige problemstillinger undersøges og diskuteres ved at <i>benytte</i> faglige teorier, begreber og metoder samt faglig viden. Anvendelse af dette definerer således kriteriet for en god besvarelse.</p>
Beregn	<p>De værdier (tal), der er angivet i opgaven, skal bruges til at beregne resultater. Delresultater og enheder angives. Giv et eksempel på en udregning.</p> <p>Besvarelsen skal indeholde et beregnet resultat. Beregningerne skal ledsages af forklarende tekst, delresultater, enheder, reaktionsskemaer, figurer og formler i et sådant omfang, at tankegangen er klar. Der skal afsluttes med en afrundende tekst, der kort omtaler, hvad der er beregnet og hvilket resultat, som blev opnået. Der vil blive lagt vægt på om både enheder og talstørrelser er fornuftigt angivet, fx i form af antal betydende cifre.</p> <p>Det er vigtigt at lægge mærke til om der i opgaveteksten står "beregne" eller "bestem", da "bestem" ikke kræver mellemregninger.</p> <p>I samfundsfag skal beregninger typisk laves ud fra en tabel med absolutte tal, som kan omregnes til indekstal, procentvise andele el.lign. Beregningerne skal f.eks. bruges til tydeliggøre en udviklingstendens og derved gøre det lettere at drage nogle konklusioner ud fra materialet.</p>
Beskriv	En informerende fremstilling, oftest inden for matematik , hvor man fremhæver de væsentligste egenskaber ved det, der beskrives, altså en form for gengivelse. En beskrivelse kan være tilstræbt objektiv (neutral) eller subjektiv (farvet af afsenders holdning).
Bestem	Størrelsen skal findes fx ved aflæsning på graf, beregninger og lignende. Relevante enheder skal angives. Der skal afsluttes med en afrundende tekst, der kort omtaler, hvad der er bestemt. Der vil blive lagt vægt på, om både enheder og talstørrelser er fornuftigt angivet, fx i form af antal betydende cifre.

	I matematik anvendes 'bestem', når løsningen må findes vha. beregning eller CAS-værktøj (lommeregner eller beregningsprogram på computer). I begge tilfælde skal løsningen ledsages af forklarende tekst.
Definer	At definere betyder at afgrænse og beskrive indholdet kortfattet og præcist, omfanget eller betydningen af et begreb, et sprogligt udtryk eller lignende.
Diskuter	<p>At fremstille en sag <i>fra flere sider</i>, så man afdækker, hvad der ville kunne siges for og imod et emne eller en sagsfremstilling. I en diskussion vejer man altså forskellige synspunkter mod hinanden, og forklarer hvorfor nogle synspunkter og argumenter er mere holdbare/overbevisende end andre.</p> <p>I en samfundsfaglig diskussion præsenterer man forskellige synspunkter og holder dem op mod hinanden. Diskussionen skal være saglig, det vil sige at man skal begrunde de synspunkter, man fremfører ved at inddrage tekstmateriale, faglig viden, begreber og teori. Diskussionen skal være nuanceret. Diskussionen afsluttes med en konklusion, hvor man de forskellige argumenter opsummeres.</p> <p>Naturvidenskab: Ved en diskussion skal man fremdrage fordele og ulemper ved de naturvidenskabelige problemstillinger. Man skal argumentere for og imod og inddrage forskellige betragtninger. Afslut gerne med en konklusion, hvis det er muligt.</p> <p>Eksempler på problemstillinger kunne være miljømæssige, medicinske eller politiske problemstillinger.</p>
Forklar	Ved en forklaring skal man uddybe og begrunde en løsning af et problem ved at anvende faglig viden i det pågældende fag. Besvarelsen skal altså bygge på faglig viden og forståelse. De konkrete resultater eller figurer sættes i forbindelse med den teoretiske baggrund og det kan forekomme, at der er flere forklaringer på en problemstilling.
Forslag, giv forslag til	<p>Et eller få udvalgte forslag er tilstrækkeligt. Begrund dit eller dine forslag.</p> <p>Nå det drejer sig om forslag til forsøg/eksperiment, skal besvarelsen indeholde en beskrivelse af en metode og dens princip og evt. en forsøgsopstilling. Overvej om der skal indgå et kontrolforsøg.</p> <p>I samfundsfag skal man i notatopgaven leve sig ind i rollen som en bestemt afsender, fx en politisk eller økonomisk <i>rådgiver</i>, der skriver til en bestemt modtager, fx en minister eller partileder. I notatet skal man</p>

	<p><i>rådgive</i> modtageren i forhold til en bestemt problemstilling. Notatet skal indeholde <i>forslag</i> til en eller flere strategier eller løsningsforslag efterfulgt af en faglig begrundelse, hvor fordele og ulemper af strategierne eller løsningsforslagene præsenteres. Notatet skal afsluttes med en konklusion, hvor man anbefaler en bestemt strategi eller et bestemt løsningsforslag og begrundet valget.</p>
Fortolk	<p>Ved en fortolkning forstås ofte en sammenfattende udlægning af en tekst, hvor man skriver, hvordan man mener, teksten kan eller skal forstås. Mens en analyse handler om at se på tekstens enkelte dele hver for sig, så består fortolkningen i at samle dem igen og nå frem til en overordnet forståelse af tekstens udsagn. Hvad er det teksten grundlæggende siger? Hvad er dens tematik? Det er vigtigt, at fortolkningen bygger på analysen af teksten og er begrundet i den.</p> <p>Fortolkningen er mere subjektiv end analysen fordi den hviler på en (samlende) vurdering - men den skal som sagt være begrundet i analysens iagttagelser og resultater.</p> <p>I naturvidenskab: Her sættes de analyserede resultater, f.eks. en grafs forløb eller et resultat af en beregning, i forbindelse med den teoretiske baggrund. Der kræves faglige, objektive argumenter for at nå frem til en overordnet forståelse af de analyserede resultater. Der kan i visse tilfælde gives flere sandsynlige fortolkningsmuligheder.</p>
Færdiggør	<p>Kemi: Der præsenteres et ufuldstændigt materiale, som skal afsluttes ved brug af kemiske begreber og lignende. Anvendes ofte når der er angivet et ikke afstemt reaktionsskema. Ved besvarelsen forventes angivet de manglende kemiske forbindelser med kemisk symbolik, dvs. ikke som kemiske navne.</p>
Hypotese, opstil en hypotese	<p>En faglig begrundet teori for det forventede resultat af et forsøg/eksperiment. Eksperimentet kan enten bevise/afvise holdbarheden af teorien (hypotesen).</p> <p>I samfundsfag er en hypotese en foreslået <i>forklaring</i> på et fænomen. I en hypoteseopgave skal man opstille en hypotese, som skal understøttes af en faglig begrundelse. Hypotesen skal udledes af et materiale, som kan være en tabel, en figur el.lign. Hypoteserne skal være korte (1-2 sætninger), og de skal <i>både</i> rumme en beskrivelse af det fænomen, der skal forklares, <i>og</i> en forklaring på fænomenet - den forklarende sætning <i>skal</i> således være til stede. Når man har skrevet hypotesen, begrundet man den fagligt, vha. begreber, teori og viden fra undervisningen.</p>

Identificer	Benyttes typisk hvis en kemisk forbindelse eller lignende skal bestemmes ud fra et fremlagt materiale. Materialet kan fx være et H-NMR spektre eller beskrivelse af resultater fra kemiske eksperimenter.
Inddrag	<p>Man kan i en opgave blive bedt om at inddrage en anden tekst. Det betyder ikke, at man skal gennemgå denne tekst i detaljer, men i stedet skal man udvælge centrale ting i den, som kan tale med eller perspektivere det primære tekstmateriale, som man arbejder med.</p> <p>At inddrage en tekst betyder altså ikke, at den skal gennemgås fra A til Z. Tværtimod skal man udvælge dét i den, som gør, at den kan "tale med" den primære tekst. Måske rummer den begreber, du kan bruge. Måske er den samme slags tekst som den primære tekst, men anderledes.</p> <p>I samfundsfag kan man i opgaver blive bedt om at inddrage eller anvende bilag, teorier, modeller m.m. Man skal ikke redegøre for bilag, teorier, modeller osv. men <i>anvende</i> dem i sin opgavebesvarelse. Bilag anvendes i en undersøgelse. En teori anvendes til at forudsige eller forklare noget. Modeller anvendes til at vise relationer og sammenhænge.</p> <p>I naturvidenskab: I besvarelsen skal de ønskede data, fx en figur og/eller graf anvendes. Materialet, der inddrages i besvarelsen er en del af vurderingen.</p>
Introducer	Fremlægge et faglig stof for en modtager(gruppe), der møder det stoffet for første gang.
Karakteriser	<p>At udpege og eller at beskrive de særligt karakteristiske træk, det særegne eller det specielle ved noget eller ved nogen. I dansk og i sprogfagene drejer det sig typisk om et emne, en genre, en periode eller en tekst (eller blot aspekter af en tekst, fx person, miljø, fortælleteknik, sprog, argumentationsform). Når man karakteriserer, så undersøger man, man forholder sig til og man vurderer altså noget ud fra, hvad der markerer særpræg.</p> <p>I en karakteristik af en tekst, er det ofte helt centralt med tekstiagttagelser og citater, der udpeger centrale steder i teksten, der netop siger noget om, hvad der karakteriserer teksten. Ofte bliver man i en opgave bedt om at karakterisere noget bestemt. Ofte er det tekstens "hvordan", man bliver bedt om at karakterisere: Hvordan er skrivemåden, hvordan er fortællemåden, hvilke sproglige virkemidler benyttes, hvordan er argumentationen osv. Karakteristikken er en del af tekstanalysen, og den kræver at man kan samle og fokusere sine tekstiagttagelser.</p>

Kommenter	<p>At tage et bestemt punkt op til overvejelse – at reflektere herover og vurdere det.</p> <p>Hvis man inddrager sin personlig holdning, skal man give en saglig begrundelse for sit standpunkt, dvs. at komme med argumenter og eksempler.</p> <p>Naturvidenskab: Optræder normalt som et delspørgsmål, hvor en faglig størrelse er beregnet eller bestemt. Resultatet skal efterfølgende sættes i relation til relevant naturvidenskabelig viden. Der er tale om en relativ kort faglig beskrivelse af betydningen af det opnåede resultat. Fx kan det i kemi være kort at forklare betydningen af en beregnet termokemisk størrelse.</p>
Marker	<p>Anvendes normalt når et begreb, en værdi eller en struktur skal vises på en figur. Det kan fx i kemi dreje sig om at visse relevante atomer i en strukturformel eller asymmetriske C-atom, i matematik en værdi på en graf. Det forventes, at den markerede begreb, værdi og/eller struktur anvendes og forklares.</p>
Navngiv	<p>Vil typisk anvendes ved navngivning af kemiske forbindelser. Der kan i den konkrete situation være stillet særlige krav til navngivningen, fx at der skal være tale om den kemiske forbindelses systematiske navn. Det forventes ikke, at der angives en forklaring på navnet. Navngivning følger som udgangspunkt Kemisk Ordbog. For mere almindelige kemiske forbindelser accepteres trivialnavn, fx vand og ammoniak. Automatiske navngivningsprogrammer må gerne benyttes. Der skal dog angives et dansk navn, selv om et program giver et engelsk navn for stoffet.</p>
Opskriv	<p>En kortfattet opskrivning af fx et kemisk begreb eller kemisk struktur, som ikke behøver ledsages af en uddybende tekst.</p> <p>Matematik: Typisk er opgaven, at en tekst skal skrives som en funktion eller ligning, hvor betydningen af alle anvendte symboler/bogstaver skal være angivet.</p>
Perspektiver	<p>Sætte en sag, et emne eller en tekst i forhold til noget andet/ind i en større sammenhæng. Når man perspektiverer, bevæger man sig uden for teksten og sætter teksten i forhold til fx andre tekster, eller den historiske tid, teksten er skrevet i.</p> <p>I samfundsfag kan man perspektivere ved at sætte et emne ind i en større eller i en anden sammenhæng. Når man perspektiverer, sætter man emnet i forhold til fx andre emner, eller man ser på emnet med en anden vinkel</p>

	<p>- politisk, sociologisk eller økonomisk.</p> <p>Naturvidenskab: En perspektivering er en refleksion over forsøget eller metodens resultater og deres betydning. De faglige overvejelser kan evt. sættes ind i en bredere sammenhæng fagligt, samfundsmæssigt, etisk eller tidsmæssig.</p>
<p>Redegør</p>	<p>En særlig form for forklarende gengivelse af det centrale indhold i en tekst. Redegørelse er ikke det samme som referat og resumé. <i>Referatet</i> gengiver i forkortet form forlæggets (tekstens) indhold og følger dets (dens) rækkefølge. <i>Resuméet</i> gengiver det i så kort form, at det kræver (og viser) en større grad af selvstændig sammentrængning og dermed mere overblik. Fælles er at de frasorterer detaljer og sammentrænger forlægget, at de gør det uafhængigt af forlæggets sprog, uden afsmitning derfra, og at de gør det neutralt, dvs.: helt uden ens egne synspunkter og holdninger. Men redegørelsen fremstiller forlæggets (tekstens) indhold i en systematisk orden (rækkefølge), som man selv har fundet frem til. Man viser netop sin selvstændighed ved at gå på tværs af forlæggets (tekstens) disponering, måde at stille tingene op på. Redegørelsen er kortere end referatet.</p> <p>En redegørelse for enkle ukomplicerede forhold er dog tæt på gengivelse og referat, mens en redegørelse for mere komplicerede sammenhænge kan omfatte samtlige taksonomiske niveauer.</p> <p>Når man arbejder med en redegørelse for fx argumentationen i en tekst, kan man præsentere tekstens hovedpåstand i begyndelsen af sin redegørelse, selvom den i forlægget (teksten) er placeret til sidst. Derudover kan man samle begrundelser og argumenter for påstanden på en mere ordnet og overskuelighed måde end en artikel fx har gjort det. Det er dog stadig afgørende her som i referatet og resuméet, at man ikke lægger noget til, altså fortolker/vurderer, men forholder sig neutralt til det, man redegør for.</p> <p>I en redegørelse gengiver man noget med sin egne ord. Hvis man vælger at citere, bør man kun gøre det i meget begrænset omfang for at understrege centrale passager eller forhold i teksten. Endelig kan redegørelsen med fordel bruge udtryk, der markerer, hvordan man selv behandler og ordner stoffet. Man skriver f.eks. "Den centrale påstand i teksten er...", "Tekstens overordnede synspunkt er..." "Teksten begrunder det med..." , "Teksten argumenterer for...", Teksten kommer med en række belæg, der underbygger hovedpåstanden..."</p> <p>En redegørelse i samfundsfag er en fokuseret formidling af noget, fx synspunkter i en tekst. Redegørelsen er styret af en faglig problemstilling (et spørgsmål), der angiver, hvad man skal fokusere på. I redegørelsen <i>udvælger</i> man relevante tekstdele eller emner, som man formidler, suppleret med samfundsfaglige begreber. Redegørelsen skal være loyal over for den tekst, man redegør for, dvs. man må ikke diskutere eller vurdere den.</p> <p>Naturvidenskab: En redegørelse er en grundig beskrivelse af et fagligt emne, en teori eller et begreb.</p>

	<p>Matematik: En redegørelse er en grundig beskrivelse ofte med beviser for væsentlige sætninger inden for et fagligt område.</p>
Reflekter	<p>At reflektere betyder at tænke over noget, at overveje noget. Det er en åben og undersøgende form for tankeaktivitet, hvor man tænker over de ting, man møder i teori og praksis, så man kan lære af dem.</p>
Sammenlign	<p>Man kan i sprogfagene blive bedt om at sammenligne to eller flere tekster. Det vil sige at man skal finde ligheder og forskelle mellem teksterne. Sammenligningen kan gå på mange forskellige forhold (emne, holdning, stil osv.), men som regel vil opgaven præcisere (udtrykke noget mere nøjagtigt) hvilke forhold, der skal sammenlignes. Det kan være en fordel at analysere teksterne hver for sig med hensyn til de forhold, der skal analyseres, og først derefter foretage den endelige sammenligning. Men det er også muligt at analysere begge tekster samtidig. Hvis man laver en løbende sammenligning, punkt for punkt, bliver resultatet dog let uoverskueligt.</p> <p>I en sammenligning i samfundsfag skal man pege på forskelle og ligheder mellem to eller flere tekster. Sammenligningen er styret af en faglig problemstilling (et spørgsmål), der fortæller, hvad man skal fokusere på. I sammenligningen skal man være loyal over for teksterne, dvs. man må ikke diskutere eller vurdere dem. Man skal inddrage samfundsfaglig viden, begreber og/eller teorier i sammenligningen og til at karakterisere teksterne/synspunkterne i teksterne - forskellene mellem teksterne handler oftest om forskelligt teoretisk eller ideologisk udgangspunkt. Sammenligningen kan således bygges op som en <i>tværgående</i> sammenligning, hvor man fokuserer på bestemte begreber og/eller teorier på tværs af teksterne. En typisk fejl er, at man gør rede for, hvad der står i de forskellige bilag ét af gangen. Sidst i sammenligningen laves en konklusion, hvor man svarer på problemstillingen.</p> <p>Matematik: Her kan man blive bedt om at sammenligne 2 datasæt. Det vil sige, at man skal finde ligheder og forskelle mellem datasættene. Det vil ofte være nødvendigt at analysere det ene eller begge datasæt hver for sig, og først derefter foretage den endelige sammenligning.</p>
Skitser	<p>Dette kan fx være en kort tekst, en graf med aksebenævnelser, et forsøg, en forsøgsopstilling eller en geometrisk figur med benævnelser. Der er ikke krav om præcise værdier, men kun tendenser.</p>

Tag udgangspunkt i	Lade sin tekst inspirere af eller forholde sig til fx et andet tekstforlæg eller synspunkter, eller dele af det. Relationen til forlægget skal som regel fremgå i efterbehandlingen.
Tegn	<p>En tegning skal entydigt vise det, der spørges efter. Det kan fx være en celle, analyseresultater eller en graf. Der er krav om præcise angivelser.</p> <p>I samfundsfag er en model en forenklet beskrivelse af nogle sammenhænge i virkeligheden. Modellen skal typisk vise, hvilke variable der er årsag til eller konsekvenser af noget. Modellen skal indeholde forskellige baggrundsvariable og ledsages af en faglig begrundelse. Det er ofte en fordel at opstille modellen, så variablerne (det, der skal forklares, samt årsager/konsekvenser) <i>tegnes</i> i kasser. Mellem kasserne <i>tegnes</i> pile, så man kan se, hvad der påvirker hvad.</p>
Undersøg	<p>Den helt grundlæggende aktivitet i faglighed: slippe sin nysgerrighed løs, men i faglig sammenhæng, ved hjælp af faglige teorier og faglige metoder.</p> <p>For undersøgelser i samfundsvidenskab er der spørgsmål, der skal besvares, og disse spørgsmål er styrende for fremgangsmåden i undersøgelsen. Der skal gives et tydeligt svar på spørgsmålet. Materialet kan være enten artikler, figurer eller tabeller med statistisk materiale. Undersøg hvad materialet viser. Undersøgelser kræver bevisførelse/dokumentation. Dvs. man skal vise, hvordan man når frem til sine konklusioner. Dette gøres ved at inddrage tal-eksempler eller citater. Efterfølgende fortolker man, hvad disse tal eller citater betyder. Brug samfundsfaglig viden, teorier og begreber til at sætte tallene og citaterne ind i en faglig kontekst – hvorfor viser tabellerne som de gør? Hvordan skal citaterne forstås?</p> <p>I naturvidenskab: En undersøgelse er en analyse af et talmateriale og/eller et forsøg, hvor der gives faglige begrundelser for den påstand (hypotesen), der er genstand for undersøgelsen.</p>
Vis	En påstand fremsættes. Der skal fremlægges passende faglig dokumentation, som viser, at påstanden er korrekt. Dokumentationen kan fx inddrage beregninger, fremstilling af graf og tegning af strukturer, men det er væsentligt, at dokumentationen knyttes sammen af en tekst, som efterviser påstanden.
Vurder	<p>Bedømme, dvs. tage stilling til værdien af noget, men som fagperson, ud fra faglige kriterier. Ifølge Blooms taksonomi indbefatter det at vurdere både viden, forståelse, anvendelse og syntese (modsat analyse, hvor man 'splitter' teksten ad for at opnå forståelse, så samler man trådene i en syntese).</p> <p>I en vurdering i samfundsfag diskuterer man en faglig problemstilling (et spørgsmål) og tager stilling til den.</p>

Vurderingen minder om en diskussion, da man ligesom i diskussionen skal præsentere forskellige faglige argumenter, men i en vurdering lægger man mere vægt på at tage stilling. Argumenterne finder man typisk i et bilagsmateriale og ved at inddrage viden, begreber og teori fra undervisningen. En vurdering kræver nemlig ofte, at man har en standard – eller et sæt af kriterier, at vurdere ud fra.

Biologi: Ved en vurdering skal man, på baggrund af biologisk viden og evt. en analyse vægte synspunkter for og imod en problemstilling. Konkluder, når det er muligt.

Fysik/kemi: på baggrund af en analyse af de anvendte målemetoder og målingernes reproducerbarhed undersøges troværdigheden/kvaliteten/pålideligheden af de opnåede resultater.

KILDER:

- Der er trukket på information på <https://sites.google.com/site/danskfag/skriftlighed/begreber-i-skriftlig-dansk>
- Politikens Nudansk Ordbog. Politikens Forlagshus A/S, 19. oplag 2005.
- Politikens Matematiske Opslagsbog", Politikens Forlag, 6. oplag 1991.
- Skriftlig eksamen i samfundsfag - knæk koden. Lasse Ørum Wikman, Systime 2011.
- Opgavetyper og kvalitetskriterier til skriftlig prøve i samfundsfag, emu.dk.